

Exempel paa en midlertidig Lov. Men jeg antager nu, at vi egentlig kunne bortse fra dette Exempel som et Præcedens. Naar vi erindre, at det var i den allerførste Samling, hvor det gjaldt om ikke blot at udøve den normale Virksomhed, men i saa mange Henseender at udøve en grundlæggende Virksomhed for hele Fremtiden, da kunde man ikke med Villighed forlange, at man skulde saaledes til det Yderste overholde Fristerne, at man ikke kunde se gjennem Fingre med, at denne Tilfældighed fandt Sted. Men naar jeg bortser fra dette Tilfælde og saa tager Tidrummet indtil 1867, saa vil det ses, at der kun, saavidt jeg har kunnet finde, foreligger et eneste Exempel paa en midlertidig Finantslov, og naar jeg spørger, under hvilke Omstændigheder var det, at den fremkom, vil jeg minde om, at det var den 28de Marts 1853, altsaa i det Aar, da netop de store Kampe om Thronfølgeordenen fandt Sted, Opløsning paa Opløsning, og at netop altsaa disse overordentlige Omstændigheder, disse Opøsninger af Rigsdagen var dem, der medførte, at man tyede til en midlertidig Bevillingslov, som ogsaa som bekjendt blev forlænget ved foreløbig Lov. Men naar jeg undtager dette ene Tilfælde, har der ikke i Tiden indtil 1867 foreligget Exempler; man skyndte sig at faae sin Finantslov i Orden i Tide. Det var endog saa undertiden den 29de December, at man havde den færdig, den 30te December, den 23de Januar eller den 16de Februar o. s. v. Den 31te Marts var den sidste Termin. Naar jeg altsaa betragter en saadan Udvillingsgang, naar vi se paa de Tilfælde, i hvilke man har brugt midlertidige Finantslove, saa er det, som om den historiske Udvikling var den rene og klare Illustration til det, vi have udtalt i vor Betænkning. Jeg havde ikke undersøgt dette, inden jeg skrev, men naar jeg nu ser, hvorledes Udviklingen har været i den lange Arrække, der fører tilbage til Grundloven, og hvorledes den netop maa antages at staa i umiddelbar Forbindelse med den Betragtning, der da gjorde sig gjældende, saa siger jeg, at man i vor politiske Praxis netop har anerkjendt de Sætninger, vi have udtalt i vor Betænkning, at det kun er i saadanne overordentlige Tilfælde som i det Exempel, vi netop have anført, hvor en mellemkommende Opøsning har forhindret Rigsdagen i at fortsætte sit regelmæssige Arbejde, at man har anerkjendt, at der kunde være Tale om at ty til saadanne Midler som midlertidige Love. Hvis altsaa Noget skulde ville paataa, at det, som vi have udtalt i vor Betænkning, er en ny Lære, der ikke stemmer med, hvad der

har været anerkjendt lige fra Grundlovens Tid, saa siger jeg, at det er den gamle Tradition fra Grundlovens Tid, som vi netop her have udtalt, og som vi netop ville være med til at fastholde. Og saa maa man ikke tro, at der den Gang, da man lod være med at ty til de midlertidige Finantslove, ikke fandt Stridigheder, ikke fandt Konflikter Sted, at det gik saaledes, at det ene Thing behandlede Finantsloven, det andet Thing vedtog den. Nei, jeg vil gjøre opmærksom paa, at der foreligger Exempler paa en alvorlig konstitutionel Konflikt, der stod brændende lige til de allerførste Dage af Finantsaaret, og der var Ingen, der tænkte paa den Udvei at ty til midlertidige Finantslove. Jeg vil henvisse til det eneste Tilfælde, der foreligger, paa at Finantsloven udstedtes den 31te Marts. Det var netop under Rigsdags-samlingen 1859—60. Der var den Gang en ligefrem konstitutionel Konflikt oppe mellem Thingene, idet Folkethinget vilde have en Bestemmelse om, at de juridiske Embedsmænds Lønninger, naar de ophørte at være sportulerede, skulde optages paa Finantsloven, saa at Lønningerne skulde fastsættes ved Finantsloven. Det, sagde Landstinget, ville vi ikke paa nogen Maade være med til, og ved den eneste Behandling af Landstinget den 26de Marts blev Finantsloven vedtaget saaledes, at man uden videre forfattede de Ændringer, Folkethinget havde indsat. Nu beder jeg det høie Thing erindre, at det var den 26de Marts. Man stod altsaa med en Finantslov, vedtagen i forskjellig Skikkelse af begge Thing, saaledes, at det ikke var en og anden lille Post, men et stort og betydningfuldt Konfliktspørgsmaal, der var Thingene imellem, og dog var der Ingen, der tænkte paa Udstedelsen af en midlertidig Finantslov, ja der var ikke engang Tale derom. Hvis nu noget Saadant skete, ja, saa vilde vi naturligvis længe før den 26de Marts gaa hen og sige: Mon den ikke snart kommer? og hvis Dagene saa gik, saa vilde vi blive betænkelige og sige: Mon Ministeren dog ikke tænker paa at forelægge en midlertidig Finantslov? Tiden ligger jo, det er ikke sikkert, vi faae Noget. Nei, den Gang blev der ingen midlertidig Finantslov forelagt; men hvad skete? Den 26de Marts vedtog Landstinget Finantsloven i en anden Skikkelse, den 27de Marts blev der valgt Fællesudvalg, den 28de Marts var Fællesudvalget færdigt og enigt, og den 31te Marts blev Finantsloven udstedt, og der var ikke Tale om nogen midlertidig Finantslov. Se, saaledes har man sig ad den Gang; da havde man en Følelse af, at der er et Grundlovsbud, der siger, at den 1ste April skal der